

6

Ameryka Północna i Południowa w pierwszej połowie XIX w.

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

XXX. Europa i świat po kongresie wiedeńskim.

Uczeń:

3) przedstawia przebieg rewolucji przemysłowej w Europie i Stanach Zjednoczonych Ameryki oraz wskazuje jej najważniejsze konsekwencje społeczno-gospodarcze.

Uczeń spełnia wymagania określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:

- 3) charakteryzuje proces powstawania niepodległych państw w Ameryce Łacińskiej;
- 4) wyjaśnia założenia doktryny Monroego.

CZAS ZAJĘĆ

2 godziny lekcyjne

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: 1804, 1816, 1821, 1822, 1823, 1845
- postacie: Jamesa Monroego, Jeana-Jacques'a Dessalines'a, François'a Toussainta Louverture'a, Simóna Bolívara, José de San Martína

ROZUMIE

- pojęcia: Kreol, Metys, Indianin, zasada izolacjonizmu, doktryna Monroego
- dlaczego Ameryka Południowa jest nazywana Ameryką Łacińską

POTRAFI

- scharakteryzować rozwój terytorialny USA w pierwszej połowie XIX w.
- przedstawić zasady doktryny Monroego
- wyjaśnić rolę jednostek w procesie państwowotwórczym w Ameryce Łacińskiej
- omówić proces powstawania państw w Ameryce Południowej

Materiał realizowany na pierwszej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat i główny cel lekcji.

Pytamy, jakie państwa europejskie skolonizowały Amerykę Północną i w jaki sposób doszło do powstania USA.

II. ROZWIINIĘCIE

Prosimy uczniów o zapoznanie się z treścią mapy w podręczniku (m4, s. 63) przedstawiającej rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych.

ALTERNATYWA

Można również wyświetlić w klasie film *Rozwój terytorialny Stanów Zjednoczonych Ameryki*. ▶

Polecamy lekturę podrzdziału *Stany Zjednoczone w pierwszej połowie XIX w.* (s. 60–61). Następnie prosimy o odpowiedź na pytanie:

▶ W jaki sposób USA powiększały swoje terytorium?

Po omówieniu rozwoju terytorialnego Stanów Zjednoczonych uczniowie czytają podpisy pod ilustracjami (m1 i m3, s. 60–61) oraz analizują dane na wykresie dotyczącym przyrostu populacji USA (m2, s. 61).

Warto przy okazji poruszyć kwestię sprowadzania niewolników. W tym celu można wykorzystać film *Niewolnicy Ameryki* ▶ oraz udostępnić uczniom link do strony internetowej ukazującej mapę pochodzenia populacji USA. ▶

Rozdajemy w klasie karty pracy ▶ i prosimy o wykonanie zadania 1.

Zadajemy pytanie:

▶ Jakie czynniki wpływały na rozwój gospodarczy USA?

Polecamy wykonanie zadania 2 w kartach pracy. Wspólnie sprawdzamy odpowiedzi.

W dalszej części lekcji uczniowie przygotowują w parach odpowiedzi na pytania:

▶ Jak rdzenna ludność Ameryki Północnej reagowała na gwałtowny rozwój terytorialny i gospodarczy USA?

▶ Jakie pozytywne i negatywne aspekty tego rozwoju można wymienić?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów prosimy o wykonanie zadania 3 w karcie pracy.

W ramach ciekawostki możemy opowiedzieć o Ellis Island – wyspie, na którą przybywali imigranci chcący się dostać do USA. Do dziś zachowały się listy przybyszy sporządzone przez działające na wyspie biuro. Zachęcamy uczniów, aby sprawdzili, czy ich przodkowie między 1500 a 1900 r. nie wyemigrowali do USA. Udostępniamy klasie linki do stron internetowych, na których można uzyskać takie informacje. ▶

III. PODSUMOWANIE

Prosimy o opisanie sytuacji w Stanach Zjednoczonych w połowie XIX w.

METODY KONTROLI

Pytamy:

▶ Jakie czynniki zadecydowały o skutecznym gospodarczym rozwoju USA w XIX w.?

PRACA DOMOWA

Co oznacza określenie Dzikie Zachód? Odszukaj znaczenie tego pojęcia w różnych źródłach i opisz je w kilku zdaniach.

Materiał realizowany na drugiej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Podajemy temat (*Powstanie niepodległych państw w Ameryce Łacińskiej*) i główny cel lekcji (*Dowiem się, w jakich okolicznościach powstały niepodległe państwa w Ameryce Łacińskiej*).

Pytamy, jakie państwa kolonizowały Amerykę Północną, a jakie Południową.

II. ROZWINIĘCIE

Prosimy uczniów, aby przypomnieli, jak pod względem terytorialnym i gospodarczym rozwijały się Stany Zjednoczone w pierwszej połowie XIX w.

Po omówieniu sytuacji w Ameryce Północnej przechodzimy do zagadnienia, jak mieszkańcy USA traktowali ludność Ameryki Południowej. Zapoznajemy uczniów z postacią Jamesa Monroego i jego doktryną. Następnie rozdajemy karty pracy i prosimy o wykonanie zadania 1, które wspólnie sprawdzamy.

Zadajemy pytanie:

- ▶ Jak sądzicie, które państwo jako pierwsze w Ameryce Południowej uzyskało niepodległość?

Do przedstawienia sytuacji na Haiti wykorzystujemy film *Pierwszy i ostatni król Haiti*. (W ustawieniach dostępne jest polskie tłumaczenie napisów).

Przechodzimy do omówienia sytuacji w pozostałych krajach Ameryki Południowej. Prosimy o przeczytanie podrozdziału *Narodziny nowych państw w Ameryce Południowej i Środkowej* (s. 64–65) oraz o analizę mapy w podręczniku (m8, s. 66).

ALTERNATYWA

Odtwarzamy uczniom film *Rewolucje latynoamerykańskie. Katastrofalny kurs historii świata* (Można ustawić automatyczne tłumaczenie napisów na język polski).

Następnie prosimy o wykonanie zadań 2 i 3 z karty pracy i wspólnie je omawiamy. Wyjaśniamy uczniom, dlaczego Ameryka Południowa jest nazywana Ameryką Łacińską.

III. PODSUMOWANIE

Zadajemy pytanie:

- ▶ W jaki sposób państwa Ameryki Południowej uzyskały niepodległość?

METODY KONTROLI

Uczniowie wykonują zadanie na stronie learningapps.org. (Aby wpisać rozwiązanie do krzyżówki, należy kliknąć cyfrę).

PRACA DOMOWA

Wykonaj zadanie 1 z podręcznika (s. 64).